

Uwe finantieele (hulp) is veel waard maar zooals U zelf wel weet onvoldoende, uwe moreelen is door zijn waarschijnlijk werking van vrij wat grooter beteekenis en die verleent ge mij niet, omdat ge geen vertrouwen meer in mij stelt.

Onze volgende ontmoeting zal mij bewijzen of ik U behouden heb of verloren; een geheime stem zegt me het laatste, vergeef me dan dat ik U waarschuwde voor de kloof die zich opende tusschen onze voeten en U tijd gaf over te springen.

Met wezentlijke smart zie ik U heengaan, maar de afstand die ons scheidt is te groot, mijne stem dringt niet door tot uwe ooren en ik ben weer alleen op die eindelooze vlakte en de ridder die mij mee zou nemen op zijn klepper is al lang uit het gezicht verdwenen”.

De volgende brief van 6 Oct. 1883 is geschreven uit Assen, waar Breitner sinds eenige dagen was ten huize van den smid H. Hasper in de Mulderstraat. Hij vond het er zeer mooi, maar om er goed van te kunnen profiteeren, schreef hij, zou hij wat ruimer in zijn duiten moeten zitten. Als dus Van Stolk hem wat geld zou willen sturen, zou deze hem er „verdoemd” veel plezier mee doen, maar hij kon niet beloven het spoedig terug te geven.

Van Stolk ging er blijkbaar niet op in, want eenige dagen later is Breitner reeds in Den Haag terug en schrijft hij aan dezen, dat hij het in Drente „niet houden kon”, maar er toch een paar goede studies gemaakt had. Ter afdoening van schulden en voorschotten biedt hij weer aan, om van Van Stolk of een zijner familieleden een half- of heel-levensgroot portret te schilderen, doch deze slaat dit af, omdat hij vreest dat Breitner het toch niet tot een goed einde zal brengen.

De schilder probeerde het nu op andere wijze. Hij zond Van Stolk een schilderijtje, dat meer was in Van Stolk's geest dan het vroegere werk. „Ik hoop dat U er (aan) denken moogt, dat ik mijn maag moet vullen, al ben ik kunstenaar, en ook die van eenige andere menschen, die 't ongeluk hebben gehad, met mij in aanraking te komen”... Mogt het schilderij U bevallen, dan hoop ik dat het U zal geluk-